

**Eiropas Komisijas
Ģenerālsēkretariātam
(SG-R2)
1049 Brisele
Beļģija**

*Uz 2012.gada 10.janvāra vēstuli
pārkāpuma procedūras lietā Nr.2007/2189*

1. Latvijas Republika (turpmāk – Latvija) ir saņēmusi Eiropas Komisijas (turpmāk – Komisija) 2009.gada 14.maija argumentēto atzinumu pārkāpuma procedūras lietā Nr.2007/2189, kurā norādīts:

1.1. Latvija atbilstoši Padomes 1979.gada 2.aprīļa direktīvas 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību (turpmāk – Putnu direktīva) prasībām nav noteikusi visas norādītās putniem nozīmīgas vietas (turpmāk arī - PNV) kā Natura 2000 teritorijas putnu aizsardzībai (turpmāk arī - SPA).

1.2. Latvijā noteiktās 28 SPA ir būtiski mazākas bez jebkāda zinātniska pamatojuma.

2. Lai novērstu Komisijas norādītos trūkumus, Latvija ir veikusi šādus pasākumus:

2.1. 2011. gada 25. janvārī pieņemti grozījumi Ministru Kabineta 1999.gada 15.jūnija noteikumos Nr. 212 „Noteikumi par dabas liegumiem”, veicot robežu izmaiņas šādiem dabas liegumiem: „Orlovas (Ērgļu) purvs”, „Stompaku purvi”, „Eiduku purvs”, „Lielais Pelečāres purvs”, „Lielupes palienes pļavas”, „Maņģenes meži”, „Liepājas ezers”, „Lielais un Pemes purvs”, „Klešniku purvs”, „Gulbju un Platpirovas purvs”, „Cenas tīrelis”, „Dzelves-Kroņa purvs”, „Zvārde”, „Ances purvi un meži”, „Stiklu purvi” un „Paņemūnes meži”, kā arī izveidojot divus jaunus dabas liegumus - „Ziemeļu purvi” un „Augstroze” – kas atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Vienlaikus no dabas liegumu saraksta svītroti divi dabas liegumi – „Limšānu purvs” un „Pirtsmeža purvs”, kuri tiek pievienoti dabas liegumam „Ziemeļu purvi”.

2.2. 2011. gada 25. janvārī pieņemti grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 23.februāra noteikumos Nr. 69 „Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem”, grozot aizsargājamā ainavu apvidus „Ādaži” robežas.

2.3. informācija par Ministru Kabineta noteikumos izdarītajiem grozījumiem (kartogrāfiskais materiāls) iesniegta Komisijai 2011. gada 7. martā.

2.4. 2011. gada 13. decembrī notika Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvju tikšanās ar Komisijas pārstāvjiem. Tikšanās laikā tika detalizēti skaidrotas veiktās izmaiņas Komisijas norādīto teritoriju robežās, salīdzinot ar putniem nozīmīgo vietu 2004. gada robežām, kas pārkāpumu procedūras ietvaros tika pieņemta kā zinātniskā atsauce par putnu sugu izplatību.

2.5. Pamatojoties uz 2011. gada 13. decembra tikšanās laikā sniegto informāciju, Komisija lūdz Latviju sniegt atbildes uz vairākiem papildu jautājumiem, kā arī lūdz sniegt papildu informāciju par to, kā Latvijā tiek nodrošināta griežu aizsardzība, ņemot vērā kopējo populācijas lielumu.

3. Atbildot uz 2011. gada 13. decembra tikšanās laikā uzdotajiem jautājumiem, Latvija sniedz šādu informāciju:

3.1. Izvērtējot zinātnisko informāciju pirms iestāšanās Eiropas Savienībā, lai varētu noteikt SPA, par pamatu tika ņemts 2000. gada PNV saraksts, kurš tika būtiski papildināts pēc Latvijas priekšlikumu Natura 2000 teritoriju putnu aizsardzībai (SPA) iesniegšanas (PNV 2004).

3.2. SPA katras sugas aizsardzībai tika kārtotas, sākot ar nozīmīgāko. Tā rezultātā kā SPA katras sugas aizsardzībai vairumā gadījumu tika noteiktas tikai 5 labākās teritorijas (skaita ziņā lielākās populācijas daļas), tomēr Natura 2000 teritoriju standarta datu formās katras putnu sugas nozīmīga klātbūtne tika norādīta.

3.3. Atsevišķām sugām PNV Latvijā nav noteiktas, jo tās ir pietiekami bieži sastopamas, bet, tā kā tās ir iekļautas Putnu direktīvas 147/2007/EK I pielikumā, tām arī tika veidotas SPA.

3.4. Veicot papildus izpēti, dažkārt atklājās, ka kāda PNV sarakstā neiekļauta teritorija varētu būt labāka konkrētas sugas aizsardzībai un kvalificējas pat labāko vietu sarakstā. Tādējādi nereti PNV un SPA kvalificējošo sugu saraksti atšķiras.

3.5. Tādēļ papildu informācijā par katru teritoriju ir norādītas gan PNV, gan SPA kvalificējošo sugu aizsardzības līmeņa izmaiņas. Izmaiņas ir norādītas gan

procentuāli pret esošo PNV vai SPA aizsardzības līmeni, gan arī absolūtos skaitļos - pieaugums putnu pāros.

Izvērtējot katru pārkāpumu lietas ietvaros paplašināto SPA, sniedzam sekojošu informāciju:

3.6. PNV „Ādaži” (LV078) aizsardzība tiek nodrošināta ar divām SPA teritorijām - aizsargājamo ainavu apvidu „Ādaži” (LV0600800) un dabas liegumu „Dzelves – Kroņa purvs” (LV0523300). Kopējā PNV „Ādaži” platība pēc IBA 2004 datiem ir 9188 ha. Pēc aizsargājamā ainavu apvidus „Ādaži” un dabas lieguma „Dzelves – Kroņa purvs” robežu izmaiņām kopējā aizsargātā platība ir 12053 ha. SPA kopējā teritorija sastāda 131% no atbilstošās PNV teritorijas. Aizsargājamajam ainavu apvidum „Ādaži” netika pievienoti 1688 ha (kas sastāda 14% no kopējās jaunās platības), kur izvietots Ādažu militārais poligons ar militārās tehnikas novietnēm, garāžām, kazarmām un citām militārām vajadzībām izmantojamām būvēm. Savukārt militāro mācību vieta un liela daļa militāram poligonam piederoša, bet neizmantota daļa ir iekļauta SPA.

Robežu izmaiņu rezultātā PNV kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība teritorijā palielinājās: rubenim *Tetrao tetrrix* (+75%), kopējais pieaugums par 15-35 pāriem, purva piekūnam *Falco columbarius* (+100%) (+2 pāri). SPA kvalificējošās sugas sila cīruļa *Lullula arborea* populācijas aizsardzība palielinājās par 156% , tomēr sila cīruļa labākās vietas nav pārkāpumu procedūras vietas. PNV sila cīrulim nav noteiktas. Stepes čipstes *Anthus Campestris* aizsargātās populācijas daļa palielinājās par 200%, t.i. 10 pāriem.

3.7. PNV „Irbes ieleja un Dižpurvs” (LV013) aizsardzība tiek nodrošināta ar SPA „Ances purvi un meži ” (LV0523400). Kopējā PNV platība ir 10056 ha, pēc robežu izmaiņām SPA platība 10130 ha (100,7% no PNV teritorijas). Robežu izmaiņu rezultātā kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība palielinājās: mednim *Tetrao urogallus* (+23%), dzērvei *Grus grus* (+15%), apodziņam *Glaucidium passerinum* (+7%), bikšainajam apogam *Aegolius funereus* (+10%), melnajai dzilnai *Dryocopus martius* (+32%). Purva piekūnam *Falco columbarius* tika konstatēti piemēroti biotopi, bet skaita izmaiņas nav iespējams konstatēt. Kvalificējošo putnu sugu saraksts papildināts ar vēl 3 sugām: sila cīrulim *Lullula arborea* (teritorijā sastopami 40-135 pāri, no tiem 13-35 pāri no jauna pievienotajās teritorijās), pelēkā dzilna *Picus canus* (teritorijā sastopami 20-35 pāri, no tiem 5-9 pāri no jauna pievienotajās teritorijās). Teritorijā kā kvalificējošā putnu suga varētu tik noteikta arī vakarlēpis *Caprimulgus europaeus*, kur teritorijas populācijas vērtējums ir 30-100 pāri, no jauna piemērotajās teritorijās varētu būt vēl vismaz 5-10 pāri un sugai piemēroti biotopi.

No ierosinātajiem paplašinājumiem SPA „Ances purvi un meži” nav pievienoti 613 ha (6% no jaunās SPA platības). Šajā posmā sastopamas melnā dzilna *Dryocopus martius* (1-3 pāri, kas sastāda 6% no kopējās SPA „Ances purvi un meži” populācijas, tomēr tikai 0,3% no populācijas visās Natura 2000 teritorijās un 0,03% no kopējās valsts populācijas) un dzērve *Grus grus* (2-5 pāri, 15% no kopējās SPA „Ances purvi un meži” populācijas, tomēr tikai 0,7% no populācijas visās Natura 2000 teritorijās un 0,2% no kopējās valsts populācijas). Sastopamās Natura 2000 kvalificējošās sugas–sila cīrulis *Lullula arborea* (3-5 pāri, kas sastāda 4% no kopējās SPA „Ances purvi un meži” populācijas, tomēr tikai 0,3% no populācijas visās Natura 2000 teritorijās un 0,08% no kopējās valsts populācijas) un pelēkā dzilna *Picus canus* (1-3 pāri, kas sastāda 8% no kopējās SPA „Ances purvi un meži” populācijas, tomēr tikai 0,6% no populācijas visās Natura 2000 teritorijās un 0,1% no kopējās valsts populācijas). Nevienai no šīm sugām SPA „Ances purvi un meži” nav labāko vietu sarakstā. Tādējādi var uzskatīt, ka SPA „Ances purvi un meži” nepievienotās daļas ietekme uz kopējo tajā sastopamo putnu sugu aizsardzību nav būtiska.

3.8. PNV „Augstroze” (LV035) aizsardzība tiek nodrošināta ar SPA „Augstroze” (LV0000110). Kopējā PNV platība 4007 ha, pēc robežu izmaiņām SPA platība 4007 ha (100% PNV teritorijas). PNV kvalificējošā suga ir sējas zoss *Anser fabalis*, tomēr skaita izmaiņas netika vērtētas. Kopumā sugas aizsardzība tiek nodrošināta 39 Natura 2000 teritorijās. Pēc aplēsēm SPA „Augstroze” attiecināmais sējas zoss *Anser fabalis* skaits apmēram vienāds ar vēl 15 teritorijām (500-5000 indivīdi). Līdz šim PNV noteikta tikai migrējošo sugu aizsardzībai, tomēr papildus izpētes rezultātā konstatēts, ka teritorija ir nozīmīga arī meža putnu aizsardzībai, tādēļ, pievienojot klāt mežu teritorijas, kvalificējošo sugu saraksts kardināli mainās.

Teritorijas izpētes rezultātā konstatēts, ka papildus esošajām kvalificējošajām putnu sugām par PNV kvalificējošām putnu sugām šajā teritorijā jānosaka arī šādas putnu sugas: rubenis *Tetrao tetrix*, dzeltenais tārtiņš *Pluvialis apricaria*, gugatnis *Philomachus pugnax*, purva tilbīte *Tringa glareola*, vidējais dzenis *Dendrocopos medius*, baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos*. Tomēr nevienai no šīm sugām SPA „Augstroze” nav labāko teritoriju skaitā.

Suga	Populācijas daļa SPA, pāri	% no kopējās populācijas daļas Natura 2000	% no kopējās valsts populācijas
Rubenis <i>Tetrao tetrix</i>	50	2,7%	0,5%
Dzeltenais tārtiņš <i>Pluvialis</i>	9	1,9%	2%*

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

5

<i>apricaria</i>			
Gugatnis <i>Philomachus</i> <i>pugnax</i>	3	3%	1,5%
Purva tilbīte <i>Tringa glareola</i>	15	1,9%	1,5%
Vidējais dzenis <i>Dendrocopos</i> <i>medius</i>	15	3,1%	0,75%
Baltmugurdzenis <i>Dendrocopos</i> <i>leucotos</i>	10	1,8%	0,4%

* nacionālais kopējais populācijas lielums izskatās nenovērtēts, jo uzskaitītie pāri tikai Natura 2000 teritorijās vien ir vairāk kā līdzšinējās aplēses par kopējo populācijas lielumu

Apstiprināto robežu izmaiņu rezultātā aizsardzības līmenis esošajām SPA kvalificējošajām sugām izmainījās šādi: dzērvei *Grus grus* (+30%), dzeltenajam tārtiņam *Pluvialis apricaria* (+~20%).

No ierosinātajiem teritorijas paplašinājumiem nav iekļauti 18 ha (0,4% no jaunās SPA platības). Jaunās SPA „Augstroze” robežas novilkta pa dabā atpazīstamām robežām (piem., pa purvu sadalošo joslu teritorijas dienvidu galā). Kopumā jaunā SPA teritorija nodrošina kvalificējošo sugu aizsardzību.

3.9. PNV „Cenas tīrelis” (LV030) aizsardzība tiek nodrošināta ar SPA „Cenas tīrelis” (LV0519800). Kopējā PNV platība 2488 ha, pēc robežu izmaiņām SPA platība 2296 ha (92% PNV teritorijas). Robežu izmaiņu rezultātā kvalificējošās sugas dzērves *Grus grus* aizsardzības līmenis palielinājās par 10% (kopumā 3 pāri), savukārt purva tilbītei *Tringa glareola* par 30% (t.i. 7 pāri). Cenas tīrelis kā SPA teritorija kvalificēta arī dzeltenā tārtiņa *Pluvialis apricaria* aizsardzībai, kur aizsardzības līmenis palielinājās par 10% (t.i. 2 pāri). Tā kā paplašinātajās teritorijās ir sējas zosij *Anser fabalis* piemēroti biotopi, ir sagaidāms, ka arī šīs sugas aizsardzība uzlabosies un migrācijas laikā šeit sastopamo putnu skaits palielināsies.

Kopumā kvalificējošās sugas dzērves *Grus grus* aizsardzība Latvijā tiek nodrošināta 25 SPA teritorijās, nodrošinot aizsardzību 26-38% no kopējās sugas populācijas valstī, tai skaitā SPA „Cenas tīrelis” pēc robežu grozījumiem nodrošina aizsardzību 33 pāriem, kas ir 1,32% no kopējās valsts populācijas. Kvalificējošās sugas dzeltenā tārtiņa *Pluvialis apricaria* aizsardzība tiek nodrošināta 26 teritorijās, nodrošinot aizsardzību 473 pāriem (t.i. 105% no līdz šim zināmās populācijas). SPA „Cenas tīrelis” nodrošina aizsardzību 6-10

pāriem, t.i. 1,2 – 2,1% no kopējās populācijas. Kvalificējošās sugas purva tilbītes *Tringa glareola* aizsardzība tiek nodrošināta 26 teritorijās, nodrošinot aizsardzību 49-73% kopējās populācijas, tai skaitā SPA „Cenas tīrelis” nodrošina aizsardzību 3-6% kopējās populācijas.

Kopējā purva platība ir 8983 ha, no tā kūdras ieguve notiek 1533 ha platībā (17% no kopējās platības), savukārt aizsardzības statuss ir nodrošināts 2296 ha (26%). Ņemot vērā Cenas tīreļa atrašanos samērā lēzenā vietā, tā ekspansija var sasniegt līdz pat 10 m gadā. Tādēļ jau 20. gadsimta vidū purva ekspansija tika apturēta, izveidojot lielizmēra kontūrgrāvjus apkārt purvam. Tomēr, neskatoties uz intensīvo nosusināšanas tīklu, Cenas tīrelis joprojām ir saglabājis lielu ūdeņainību.

Atbilstoši 2006. gadā apstiprinātā dabas lieguma „Cenas tīrelis” dabas aizsardzības plānā iekļautajai informācijai, kūdras lauku sagatavošanas darbi Cenas tīrelī ir sākušies jau 20. gadsimta 30. gados. Detālās izpētes darbi atsākušies 1947.-1948. gadā. Purva dienvidu galā tika sagatavoti kūdras ieguves lauki un uzsākta kūdras ražošana. 1998. gadā, dibinot dabas liegumu „Cenas tīrelis”, tā robežas tika saskaņotas ar vietējām pašvaldībām, kā arī valsts institūcijām, taču netika saskaņotas ar zemes lietotāju, uzņēmumu „Olaines kūdra”. Rezultātā 42,2 ha daļēji sagatavotu kūdras ieguves lauku tika iekļauti dabas liegumā un atbilstoši vispārējiem īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, kūdras ieguve tur tika aizliegta. Tādējādi nav pamata apgalvojumam, ka kūdras ieguve notiek arī dabas lieguma teritorijā.

Atbilstoši dabas aizsardzības plānā ietvertajai informācijai, 84% no dabas lieguma platības aizņem ES nozīmes biotops 7110* Neskarts augstais purvs, 6% aizņem biotops 91D0* Purvainie meži, 3% aizņem biotops 7140 Pārejas purvi un slīkšņas. Kaut arī purvam blakus notiek kūdras ieguve (atbilstoši sagatavoti kūdras lauki) un varētu pieņemt, ka tam ir būtiska ietekme uz kopējo purva hidroloģiju, tomēr dabas aizsardzības plāna informācija liecina, ka biotops 7120 Degradētie augstie purvi, kuros iespējama atjaunošanās, aizņem tikai 1% no kopējās dabas lieguma platības.

2004. gadā tika uzsākta LIFE projekta LIFE04NAT/LV/000196 „Purvu biotopu aizsardzības plāna īstenošana Latvijā” ieviešana, kura rezultātā dabas liegumā / SPA „Cenas tīrelis” tika uzbūvēti 72 aizsprosti hidroloģiskā režīma atjaunošanai, tai skaitā augstākminētajās kūdras ieguvei sagatavotajās platībās. Paredzams, ka aizsprostu darbības rezultātā hidroloģiskais režīms tiks stabilizēts 200 – 300 ha vairāk ietekmētajās purva platībās. Hidroloģiskā režīma izmaiņu novērošanai aizsprostu tuvumā izveidoti arī hidroloģiskā monitoringa parauglaukumi. Papildus cilvēku veidotajiem aizsprostiem hidroloģiskā režīma

stabilizēšanā „palīdz” arī bebri, kuru veidotie aizsprosti uz grāvjiem ārpus dabas lieguma teritorijas palīdz samazināt ūdens noteci no purva.

No ekspertu ierosinātā paplašinājuma netika iekļauti 192 ha (8% no jaunās SPA platības). Tomēr, ņemot vērā augstākminēto informāciju no dabas aizsardzības plāna un informāciju par SPA „Cenas tīrelis” devumu kopējā kvalificējošo sugu aizsardzībā, Latvija uzskata, ka izveidotā SPA „Cenas tīrelis” optimālā veidā nodrošina kvalificējošo putnu sugu aizsardzību un pietiekošu nepieciešamo dzīvotņu saglabāšanos.

2012. gadā ir saņemts AS „Olaines kūdra” pieteikums par kūdras lauku paplašināšanu SPA „Cenas tīrelis” piegulošajās platībās. Paredzētās darbības pieteikumam piemēros ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Tās laikā, cita starpā, tiks izvērtēta esošās darbības ietekme uz SPA „Cenas tīrelis”, kā arī izvērtēta paredzētās darbības pieļaujamība un tās nosacījumi.

3.10. PNV „Teiči un Pelečāres purvi” (LV050) aizsardzība tiek nodrošināta ar Teiču dabas rezervātu (LV0100500), dabas liegumiem „Lielais Pelečāres purvs” (LV0512200) un „Eiduku purvs” (LV0526500). Tā kā 2004. gadā, iesniedzot Latvijas priekšlikumus Natura 2000 teritoriju tīklam, pēc tajā laikā pieejamās informācijas „Eiduku purvs” nebija iekļauts 5 labāko teritoriju sarakstā nevienai no Putnu direktīvas I pielikuma sugām, tad „Eiduku purvs” tika klasificēts tikai kā Padomes direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (turpmāk - Biotopu direktīva) vieta biotopu 7110*, 7120 un 91D0* aizsardzībai. Lai novērstu Komisijas norādītos trūkumus, dabas liegums „Eiduku purvs” tika klasificēts arī kā SPA. Papildus tika veikta arī dabas liegumu „Lielais Pelečāres purvs” un „Eiduku purvs” apsekošana un robežu precizēšana. Kopējā PNV platība ir 26263 ha, pēc robežu izmaiņām kopējā SPA platība ir 26346 ha (100,3% PNV teritorijas).

Dabas lieguma „Eiduku purvs” robežas paplašinājumos sastopamas septiņas PNV kvalificējošo sugu populācijas un tām piemēroti biotopi: melnā dzilna *Dryocopus martius*, dzērve *Grus grus*, mednis *Tetrao urogallus*. Vēl četrām sugām paplašinājumos sastopamas būtiskas populācijas, salīdzinot ar skaita vērtējumiem dabas liegumam: vakarlēpim *Caprimulgus europaeus* (+167%=3-5 pāri), dzeltenajam tārtiņam *Pluvialis apricaria* (+100%=1-2 pāri), rubenim *Tetrao tetrax* (+80%= 3-5 pāri) un purva tilbītei *Tringa glareola* (+100%=3 pāri). Paplašinājumos konstatētas arī vēl četras citas īpaši aizsargājamās putnu sugas un tām piemēroti biotopi: mežzirbe *Bonasia bonasia*, mazais mušķērājs *Ficedula parva*, brūnā čakste *Lanius collurio* un lielā čakste *Lanius excubitor*.

Dabas lieguma „Lielais un Pelečāres purvs” paplašinājumos konstatētas piecas PNV kvalificējošo putnu sugas un tām piemēroti biotopi: melnā dzilna *Dryocopus martius* (paplašinājumā ievērojama populācijas daļa salīdzinājumā ar

skaita vērtējumu dabas liegumam: +350%), apodziņš *Glaucidium passerinum*, dzērve *Grus grus*, urālpūce *Strix uralensis* un mednis *Tetrao urogallus* (+110%). Paplašinājumos papildus konstatētas vēl piecas īpaši aizsargājamas putnu sugas, kuras nav kvalificējošas sugas šai teritorijai: mežzirbe *Bonasia bonasia*, baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos*, mazais mušķērājs *Ficedula parva*, trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus* un pelēkā dzilna *Picus canus*.

3.11. PNV „Zabolotjes purvi” (LV058) aizsardzība tiek nodrošināta ar SPA „Klešniku purvs” (LV0510300) un „Gulbju un Platpirovas purvs” (LV0510400). Kopējā PNV platība 4212 ha, kopējā SPA platība pēc robežu izmaiņām 5358 ha (127% kopējās PNV teritorijas). PNV klasificēta tikai vienas sugas aizsardzībai. Tomēr papildus izpēte apliecināja teritorijas nozīmību arī citu putnu sugu aizsardzībai.

Dabas lieguma „Klešniku purvs” robežu izmaiņu rezultātā PNV kvalificētajai putnu sugai mednim *Tetrao urogallus* būtiski palielinājās aizsardzība (+300%, paplašinājumā kopā konstatēti 12-16 medņu gaiļi). Paplašinājumā konstatēta arī viena SPA kvalificējošā putnu suga – rubenis *Tetrao tetrix* (paplašinājumā konstatēts 15-50% no dabas lieguma populācijas). Paplašinājumā papildus konstatētas vēl vismaz 11 citu īpaši aizsargājamo putnu sugu populācijas, kā arī vēl divām sugām – urālpūcei *Strix uralensis* un melnajam stārķim *Ciconia nigra* – piemēroti biotopi. Vairākām no šīm sugām paplašinājumā konstatētas nozīmīgas populācijas, salīdzinot ar skaita vērtējumiem dabas liegumam: niedru lija *Circus aeruginosus* (= <200%), baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos* (+100%), dzērve *Grus grus* (= <150%), trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus* (= <400%) un pelēkā dzilna *Picus canus* (+100%). No ieteiktajiem teritorijas paplašinājumiem nav iekļauti 31 ha (0,9% no jaunās SPA platības). Robeža vilkta pa meža nogabaliem.

Dabas lieguma „Gulbju un Platpirovas purvs” paplašinājumā konstatēta viena PNV un SPA kvalificējošā putnu suga – mednis *Tetrao urogallus*, kurai paplašinājumā sastopami 30% no līdz šim dabas liegumā iekļautās populācijas. Dabas lieguma paplašinājumos konstatētas vēl 10 citas īpaši aizsargājamas putnu sugas un tām piemēroti biotopi – vairākām sugām paplašinājumā konstatētas nozīmīgas populācijas, salīdzinot ar skaita vērtējumu dabas liegumam: mazais ērglis *Aquila pomarina*, mežzirbe *Bonasia bonasia*, baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos* (+100%), melnā dzilna *Dryocopos martius*, dzērve *Grus grus*, trīspirkstu dzenis *Picoides trydactylus*, pelēkā dzilna *Picus canus* (= <100%), urālpūce *Strix uralensis*, rubenis *Tetrao tetrix* (20%), purva tilbīte *Tringa glareola* (+50%). No ieteiktajiem paplašinājumiem nav iekļauti 45ha (2,2%), ko sastāda lauksaimniecībā izmantojamās zemes un viensētas. Ieteikto paplašinājumu mērķis ir noteikt SPA robežu pa dabā atpazīstamu orientieri – ceļu, tomēr šāda robežas noteikšana nekādā mērā neuzlabo kvalificējošo putnu sugu aizsardzību, jo teritorijai kvalificējošās ir

mežu un purvu putnu sugas, kuru aizsardzībai lauksaimniecības zemes nesniedz labumu.

3.12. PNV „Lielais un Pemes purvs” (LV033) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Lielais un Pemes purvs” (LV0518500). Kopējā PNV platība ir 3474 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām 3475 ha (100% PNV teritorijas). Robežu izmaiņu rezultātā SPA kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība teritorijā palielinājās: čūskērglim *Circaetus gallicus* (= <100%) un dzērvei *Grus grus* (+71%).

Vienai SPA un PNV kvalificējošajai sugai – purva tilbītei *Tringa glareola* – paplašinājumā konstatēti piemēroti biotopi. Robežu izmaiņu rezultātā dabas liegumā iekļautas teritorijas, kurās konstatētas vēl vismaz 10 citas īpaši aizsargājamas putnu sugas: klinšu ērglis *Aquila chrysaetos* (+ <100%), mežzirbe *Bonasia bonasia* (+350%), melnais stārķis *Ciconia nigra* (+ <100%), baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos*, melnā dzilna *Dryocopus martius* (+150%), mazais mušķērājs *Ficedula parva*, apodziņš *Glaucidium passerinum*, trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus* (+300%), urālpūce *Strix uralensis*, rubenis *Tetrao tetrix*, zosis *Anser sp.* Izņemot klinšu ērgli *Aquila chrysaetos*, pārējo sugu aizsardzības līmenis pieaudzis nebūtiski, vērtējot pret kopējo SPA tīklu un kopējo valsts populāciju (skat. tabulu). Līdz ar to, neiekļaujot 45 ha no ierosinātā paplašinājuma (1,3% no jaunās SPA platības), putnu sugu aizsardzība netiek apdraudēta. Robežas jaunai SPA teritorijai vilktas, ievērojot gan kadastra, gan meža ierīcības plānus.

Suga	Populācijas daļa SPA, pāri	% no kopējās populācijas daļas Natura 2000	% no kopējās valsts populācijas
Melnā dzilna <i>Dendrocopos martius</i>	8	0,9%	0,1%
Baltmugurdzenis <i>Dendrocopos leucotos</i>	5	0,9%	0,2%
Rubenis <i>Tetrao tetrix</i>	35	1,9%	0,35%
Mežzirbe <i>Bonasia bonasia</i>	33	0,9%	0,28%
Melnais stārķis <i>Ciconia nigra</i>	2	1,5%	0,2%
Mazais mušķērājs	25	0,6%	0,03%

<i>Ficedula parva</i>			
Apodziņš <i>Glaucidium passerinum</i>	5	1,7%	0,2%
Trīspirkstu dzenis <i>Piciodes tridactylus</i>	6	1,6%	0,2%
Urālpūce <i>Strix uralensis</i>	3	1,3%	0,12%

3.13. PNV „Lielupes palienes pļavas” (LV027) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Lielupes palienes pļavas” (LV0523100). Kopējā PNV platība ir 392 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 364 ha (93% PNV teritorijas). Robežu izmaiņu rezultātā tikai vienai no kvalificējošām sugām – griezei *Crex crex* ir konstatējams aizsardzības līmeņa palielinājums par 7%. Tomēr, ņemot vērā, ka kopējā griezes *Crex crex* populācija Latvijā sastāda 38000 pāru, savukārt ar kopējo Natura 2000 teritoriju tīklu (SPA un Biotopu direktīvas vietas kopā) aizsardzība tiek nodrošināta apm. 10% no kopējās populācijas valstī, tad aizsargājamo teritoriju veidošana nav uzskatāma par atbilstošāko līdzekli šīs sugas aizsardzībai. SPA „Lielupes palienes pļavas” nodrošina aizsardzību 45 pāriem (t.i. 1% no kopējās populācijas daļas Natura 2000 teritorijās, jeb 0,1% no kopējās valsts populācijas). Otrai kvalificējošais sugai - ormanītim *Porzana porzana* – visas Natura 2000 teritorijas kopumā nosedz apm. 30% kopējās valsts populācijas, tai skaitā „Lielupes palienes pļavas” nodrošina aizsardzību 10 pāriem (1% no kopējās populācijas). Arī šīs sugas aizsardzībai aizsargājamo teritoriju noteikšana nav atbilstošākais aizsardzības līdzeklis. Tādēļ atšķirība starp PNV un SPA platībām (7%) nav būtiska kvalificējošo sugu aizsardzības nodrošināšanai.

3.14. PNV „Liepājas ezers” (LV040) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Liepājas ezers”(LV0507800). Kopējā PNV platība ir 4818 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 4643 ha (96% PNV teritorijas). Četrām no PNV kvalificējošām sugām aizsardzība procentuāli pieaugusi, tomēr pieaugums absolūtos skaitļos nav liels. Lielā dumpja *Botaurus stellaris* aizsardzība palielinājusies par 10% (t.i. 3 pāri, kopējā SPA populācijas daļa ir 33 pāri, t.i. 6% no kopējās valsts populācijas), niedru lijai *Circus aeruginosus* par 20% (t.i. 8 pāri, kopējā SPA populācija ir 48 pāri, t.i. 3% no kopējās valsts populācijas), pļavu lijai *Circus pygarrus* par 5% (1 pāris, kopējā SPA populācija ir 21 pāris, t.i. 10% no kopējās valsts populācijas). SPA „Liepājas ezers” ir vienīgā vieta grīšļu

ķauķa *Acrocephalus palludicola* aizsardzībai Latvijā, tomēr robežu izmaiņas šīs sugas aizsardzības līmeni nemainīja, jo galvenās dzīvotnes sastopamas ezera dienvidu galā, kas arī līdz šim jau bija pietiekoši aizsargātas. Griezes *Crex crex* aizsardzība palielinājās par 50%, tomēr, ņemot vērā iepriekšminēto par kopumā lielo populāciju valstī, SPA „Liepājas ezers” nodrošina aizsardzību 0,2% no kopējās populācijas. Robežu izmaiņu ietekme uz pārējo sugu aizsardzības līmeni nav nozīmīga.

No ekspertu ierosinātajiem robežu grozījumiem daļēji ņemts vērā teritorijas paplašinājums ezera ziemeļu galā. SPA teritorijā nav iekļautas apbūvētas teritorijas (mazdārziņi, kas izveidoti uz ezera palienes uzbērumiem), nav iekļautas rūpniecības uzņēmumu veidotie izdedžu dambji, kā arī metalurģiskās rūpnīcas izdedžu kaudzes ezera palienē. Nav iekļautas arī vienlaidus niedru audzes, kuras vairs nekalpo kā dzīvotnes vai barošanās biotops kvalificējošām sugām un kuru atjaunošana vairs nav iespējama. Neiekļautās teritorijas platība ir 186 ha (4% no jaunās SPA platības). Līdz ar to šo gabalu neiekļaušanai SPA teritorijā nav būtiskas ietekmes uz kvalificējošo sugu aizsardzības līmeni. No ierosinātajiem grozījumiem ezera ziemeļu galā ir iekļauti neskartākie zemes gabali. Robeža vilkta pa dabisku robežu – Ālandes upi, kas nodrošina teritorijas robežu ievērošanu un iekļaušanu apsaimniekošanas plānos.

3.15. PNV „Maņģenes meži” (LV010) aizsardzība tiek nodrošināta ar 3 Natura 2000 teritorijām - dabas liegumu „Maņģenes meži” (LV0525000), dabas liegumu „Ventas ieleja” (LV0507100) un dabas parku „Abavas senleja” (LV0302100). Līdzīgi kā dabas liegums „Eiduku purvs”, arī dabas liegums „Ventas ieleja” pēc sākotnējās informācijas tika klasificēts tikai kā Biotopu direktīvas vieta. Lai novērstu pārkāpumu procedūrā norādītos trūkumus, dabas liegums „Ventas ieleja” klasificēts arī kā SPA. Papildus izpēte veikta par dabas lieguma „Maņģenes meži” robežu izmaiņām. Dabas lieguma „Maņģenes meži” platība pēc robežu izmaiņām 2201 ha, kopējā SPA platība 2391 ha, kopējā PNV platība 2391 ha (100% PNV teritorijas).

Robežu izmaiņu rezultātā PNV kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība palielinājās: mednim *Tetrao urogallus* par +80% (t.i. 8 pāri), savukārt trīspirkstu dzenim *Picoides tridactylus* (+32%, t.i. 7 pāri). Tomēr jānorāda, ka trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus* ir samērā vienmērīgi izplatīta suga un visās Natura 2000 teritorijās kopā aizsargā 10-15% no kopējās populācijas.

Tā kā PNV un SPA kvalificējošo sugu saraksts pilnībā nesakrīt, ir izvērtēts arī SPA kvalificējošo sugu aizsardzības līmenis: melnā dzilna *Dryocopus martius* (+35%), arī vienmērīgi un plaši izplatīta suga un visas Natura 2000 teritorijas kopā nodrošina vien 7-8% no kopējās populācijas (6000 – 8000 pāri).

3.16. PNV „Orlovas purvs” (LV057) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Orlovas (Ērgļu) purvs” (LV0502200). Kopējā PNV platība ir 3300 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 3229 ha (98% PNV teritorijas). Robežu izmaiņu rezultātā SPA un PNV kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība teritorijā palielinājās: dzeltenajam tārtiņam *Pluvialis apricaria* (+10%), (t.i. 2 pāri), teritorija nodrošina 3% no kopējās populācijas, visas ĪADT kopā 73%-105%, mednim *Tetrao urogallus* (~50%) un purva tilbītei *Tringa glareola* (+7%). Visām sugām SPA „Orlovas (Ērgļu) purvs” ir labāko vietu sarakstā.

Dabas liegumā no jauna iekļautajās teritorijās sastopamas vēl vismaz deviņas citu īpaši aizsargājamo putnu populācijas un tām piemēroti biotopi, no tām četrām sugām paplašinājumos sastopamas būtiskas populācijas, salīdzinot ar skaita vērtējumiem dabas liegumam: baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos* (+60%, t.i. 3 pāri) un melnā dzilna *Dryocopus martius* (+333%) (3 līdz 10 pāri), tomēr kopējais teritorijas devums šo sugu aizsardzībā ir neliels, jo sugu populācijas valstī ir pietiekoši lielas un ar Natura 2000 teritorijām kopumā nodrošina 7-12% kopējās populācijas aizsardzību. Aizsardzības līmenis ir pieaudzis arī divām sugām, kurām PNV valstī nav noteiktas – mežzirbei *Bonasia bonasia* (+140%, t.i. 7 pāri), plaši un dispersi izplatīta suga (vairāk kā 10 000 pāru), Natura 2000 teritorijas nodrošina 10-25% kopējās populācijas aizsardzību, kā arī brūnai čakstei *Lanius collurio* (+50%, t.i. 5 pāri). Natura 2000 nodrošina vien 6% kopējās brūnās čakstes *Lanius collurio* populācijas aizsardzību (kopējā populācija 20 000 – 40 000 pāru).

3.17. PNV „Paņemūnes meži” (LV043) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Paņemūnes meži” (LV0528900). Kopējā PNV platība ir 853 ha, SPA platība pēc paplašināšanas ir 1023 ha (120% PNV teritorijas).

Robežu izmaiņu rezultātā PNV kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība palielinājās: mazajam ērglim *Aquila pomarina* (+50%) (+4 pāri), kopējā dabas lieguma „Paņemūnes meži” mazā ērgļa *Aquila pomarina* populācija sastāda 12 pāri, tomēr šī vieta nav labāko vietu sarakstā. Absolūti labākā vieta mazā ērgļa *Aquila pomarina* aizsardzībai ir dabas parks „Kuja” (LV0304200) (40 pāri), visas Natura 2000 nodrošina aizsardzību 7-8% kopējās populācijas (2600-4000 pāri)

Attiecībā uz SPA kvalificējošām sugām aizsardzības līmenis izmainījās sekojoši: baltmugurdzenim *Dendrocopos leucotos* (+60%), vidējam dzenim *Dendrocopos medius* (+40%). Iespējama arī viena melnā stārķa *Ciconia nigra* pāra ligzdošana teritorijas paplašinājumā, bet apstiprinājums papildus izpētē netika gūts.

Teritorijas un tās potenciālo paplašinājumu izpētes rezultātā konstatēts aizsardzības pieaugums 3 sugām, kuras nav kvalificējošas nedz PNV, nedz SPA: mežzirbe *Bonasa bonasia*, melnā dzilna *Dryocopus martius* un pelēkā dzilna

Picus canus paplašinājumos ir sastopamas tikpat lielā skaitā kā iepriekš SPA noteiktajās robežās. Turklāt teritorijas paplašinājumos konstatētas 3 jaunas sugas, kuras līdz šim tur netika sastaptas: ūpis *Bubo bubo* (1 pāris), apodziņš *Glaucidium passerinum* (2 pāri) un trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus* (2 pāri). Tās visas ir mežu sugas, kam raksturīgas augstas prasības pēc vecu, dabisku un saimnieciskās darbības netraucētu meža biotopu platībām. Nodrošinot atbilstošu aizsardzības režīmu, sagaidāms, ka šo sugu populācijas daļas teritorijā palielināsies.

3.18. PNV „Stikli” (LV016) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Stiklu purvi” (LV0518900). Kopējā PNV platība ir 7244 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 7245 ha (100% PNV teritorijas). Robežu izmaiņu rezultātā PNV kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība palielinājās: mednim *Tetrao urogallus* (+25%), (t.i. 5 pāri), dzeltenajam tārtiņam *Pluvialis apricaria* (+20%), (t.i. 4 pāri), purva tilbītei *Tringa glareola* (+27%), (t.i. 8 pāri), bikšainajam apogam *Aegolius funereus* (+30%) (t.i. 3 pāri).

Tā kā PNV un SPA kvalificējošo sugu saraksts pilnībā nesakrīt, ir izvērtēts arī SPA kvalificējošo sugu aizsardzības līmenis: melnā dzilna *Dryocopus martius* (+20%), dzērve *Grus grus* (+20%), pelēkā dzilna *Picus canus* (+7%), rubenis *Tetrao tetrix* (+12%).

Teritorijas paplašināšanas rezultātā tika nodrošināta aizsardzība arī citām Putnu direktīvas I pielikuma sugām, kurām šī teritorija nav veidota. Nozīmīgākais teritorijas paplašinājuma devums ir apodziņa *Glaucidium passerinum* un trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus* aizsardzībā, kur pievienotajās teritorijās sastopams tikpat daudz pāru, cik iepriekš SPA teritorijā. Mežzirbes *Bonasia bonasia* aizsardzības līmenis palielinājās par 50%, jo teritorijas paplašinājumos sastopama aptuveni puse no līdzšinējās SPA populācijas.

2006. gadā ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns dabas liegumam „Stiklu purvi”. Tajā tiek uzskaitītas teritorijā sastopamās dabas vērtības, kā arī rosināti apsaimniekošanas pasākumi. Atbilstoši dabas aizsardzības plāna informācijai, Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi sastāda 44% kopējās dabas lieguma platības, tomēr purvu biotopi aizņem tikai 28% no kopējās lieguma platības. Dabas liegumu veido 6 purvi ar plašām meža platībām starp tiem.

Kaut arī teritorija ziemeļu daļā robežojas ar kūdras ieguves teritorijām, ietekme uz dabas liegumā sastopamajiem Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un teritorijā sastopamām putnu sugām dabas aizsardzības plānā netiek konstatēta. Arī hidroloģiskā režīma izmaiņas saistībā ar kūdras ieguvi netiek konstatētas. Tas tādēļ, ka kūdras ieguves platībām tuvāko purvu – Bērzipurvu, no kūdras ieguves platībām atdala mežu josla. Dabas aizsardzības plānā paredzētie

hidroloģiskā režīma atjaunošanas darbi tiek plānoti tikai teritorijas ziemeļrietumu malā, Vasenieku purvā, kur nosusināšana veikta 20. gadsimta 70. gados. Citos dabas liegumā ietilpstošajos purvos hidroloģiskā režīma atjaunošana nav nepieciešama.

Atbilstoši dabas aizsardzības plānā sniegtajai informācijai, Stiklu purvu mitrzemju kompleksu veido 6 purvi, no kuriem 5 bija iekļauti dabas liegumā jau 1977. gadā, bet pēdējais – Sēmes purvs, kas ir daļa no Lielsalas purva – tika iekļauts, paplašinot dabas liegumu 2011. gadā. 80% no Lielsalas purva kopējās platības notiek kūdras ieguve, kas uzsākta jau 20. gadsimta vidū. Lielsalas purva neskartā daļa kļūvēdīgi piekļaujas dabas lieguma teritorijai un sastāv no 2 atsevišķiem purviem – Sēmes un Trīšautpurvs – un minerālzemēs joslām starp tiem. Minerālzemēs josla atdala arī Sēmes purvu no pārējās Lielsalas purva daļas. Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā apsekojot šo teritoriju, tika konstatēts, ka lielākā daļa šīs teritorijas ir dabiskā stāvoklī un nav meliorācijas ietekmēta. Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā ir veikta gan biotopu kartēšana, gan īpaši aizsargājamo sugu atradņu kartēšana dabas lieguma „Stiklu purvi” teritorijā un dabas vērtības ir konstatētas arī tieši pie robežas ar kūdras izstrādes teritorijām, tai skaitā arī medņu riesti un īpaši aizsargājamo augu atradnes. Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā nav konstatēta saimnieciskās darbības ārpus lieguma robežām ietekme uz liegumā sastopamajām dabas vērtībām. Dabas aizsardzības plāna kartogrāfisko materiālu skatīt šeit: http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/stiklu_purvi/.

Kūdras ieguvei Lielsalas purvā veic SIA „Pindstrup”, kūdras ieguves licence izsniegta 1999. gadā un derīga 20 gadus (līdz 2018. gadam). Licences teritorija neietvēra Sēmes purvu un Trīšautpurvu, t.i. Lielsalas purva neskarto daļu. Tā kā uzņēmums plānoja paplašināt darbību un iegūt kūdru arī vēl neapgūtajā Lielsalas purva daļā, dabas aizsardzības plānā norādīts, ka pirms darbu uzsākšanas Sēmes purvā jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, kā arī nepieciešams izstrādāt nosacījumus saimnieciskās darbības ietekmes mazināšanai. Ietekmes uz vidi novērtējums pabeigts 2009. gadā. Tajā vispusīgi izvērtēta plānotās kūdras ieguves teritorijas paplašināšana Sēmes purvā un Trīšautpurvā un konstatēts, ka ietekme būs būtiska un tādēļ nav pieļaujama. Tādēļ atbilstoši lēmumam par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu kūdras ieguves paplašināšana neapgūtajā teritorijā nav atļauta.

Papildus izpētē robežu izmaiņās dabas liegumā „Stiklu purvi” tika ierosināts iekļaut gan neizmainīto Sēmes purvu un Trīšautpurvu, kā arī visu neizstrādāto kūdras lauku teritoriju, tai skaitā arī pilnībā sagatavotos kūdras laukus, tā kā tie veido vienotu kompleksu. Robežu izmaiņu rezultātā SPA teritorijā ir iekļauta Lielsalas purva neskartā daļa, robežu velkot pa minerālzemēs joslu, kas atdala kūdras izstrādes teritoriju no neskartās daļas. Atbilstoši Biotopu direktīvas 6.3. panta nosacījumiem, uzņēmējs ir uzsācis jaunu ietekmes uz vidi novērtējuma

procedūru, lai izvērtētu, vai kūdras ieguve Lielsalas purvā ārpus lieguma teritorijas turpmāk būtu pieļaujama.

3.19. PNV „Stompaku purvi” (LV085) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Stompaku purvi” (LV0502600). Kopējā PNV platība ir 3326 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 3885 ha (117% PNV teritorijas). Dabas lieguma paplašinājumos konstatēti PNV kvalificētajai sugai – bikšainajam apogam *Aegolius funereus* - piemēroti biotopi. Skaita izmaiņas nav iespējams novērtēt.

Paplašinājumos konstatētas arī 12 citas īpaši aizsargājamās putnu sugas vai tām piemēroti biotopi: mazais ērglis *Aquila pomarina*, mežirbe *Bonasia bonasia* (+50%), vakarlēpis *Caprimulgus europaeus* (+60%), baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos* (+200%), melnā dzilna *Dryocopus martius* (+267%), mazais mušķērājs *Ficedula parva* (+125%), apodziņš *Glaucidium passerinum* trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus*, pelēkā dzilna *Picus canus*, urālpūce *Strix uralensis*, rubenis *Tetrao tetrix*, mednis *Tetrao urogallus*.

Suga	Populācijas daļa SPA, pāri	% no kopējās populācijas daļas Natura 2000	% no kopējās valsts populācijas
Melnā dzilna <i>Dendrocopos martius</i>	11	1,17%	0,14%
Baltmugurdzenis <i>Dendrocopos leucotos</i>	6	1,1%	0,24%
Rubenis <i>Tetrao tetrix</i>	20	1,09%	0,2%
Mežirbe <i>Bonasia bonasia</i>	51	1,5%	0,42%
Vakarlēpis <i>Caprimulgus europaeus</i>	40	1,8%	0,17%
Mazais mušķērājs <i>Ficedula parva</i>	45	1,2%	0,05%
Apodziņš <i>Glaucidium passerinum</i>	6	2%	0,24%
Trīspirkstu dzenis <i>Picoides tridactylus</i>	5	1,3%	0,2%

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

16

Urālpūce <i>Strix uralensis</i>	8	3,5%	0,32%
Mednis <i>Tetrao urogallus</i>	38	4,8%	1,52%
Mazais ērglis <i>Aquila pomarina</i>	1	0,33%	0,025%

3.20. PNV „Ziemeļu purvi” (LV036) aizsardzības nodrošināšanai izveidota vienota teritorija, apvienojot 3 dabas liegumus – „Ziemeļu purvi” (LV0000130), „Limšānu purvs” (LV0509300) un „Pirtsmeža purvs” (LV0509600), kā arī teritorijas, kas savieno šos trīs liegumus. Kopējā PNV platība ir 6791 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 7693 ha (113% PNV teritorijas). Līdz šim par SPA „Ziemeļu purvi” un „Pirtsmeža purvs” kvalificējošajām sugām bija noteiktas purva putnu sugas. SPA „Limšānu purvs” bija noteikts tikai kā Biotopu direktīvas vieta, tomēr tā kopā ar „Ziemeļu purvi” un „Pirtsmeža purvs” veido vienotu ekoloģisku kompleksu. Teritorijas paplašinājumos dominē mežu biotopi un tajos konstatētas nozīmīgas īpaši aizsargājamo meža putnu populācijas, piemēram, mednis *Tetrao urogallus* un trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus* (var tikt atzītas par kvalificējošām sugām apvienotajā PNV), urālpūce *Strix uralensis*, apodziņš *Glaucidium passerinum*, melnā dzilna *Dryocopus martius*, mežzirbe *Bonasia bonasia*. Populāciju izmaiņas nav vērtētas, jo kvalificējošo sugu saraksts mainās un līdz šim mežu putnu sugu populācijas šajā teritorijā nav vērtētas.

3.21. PNV „Stūru un Zvārdes purvi” (LV066) aizsardzība tiek nodrošināta ar dabas liegumu „Zvārde” (LV0525600). Kopējā PNV platība ir 3233 ha, SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 3314 ha (102,5% no PNV teritorijas). Robežu izmaiņu rezultātā PNV kvalificējošo sugu populāciju aizsardzība palielinājās: melnajam stārķim *Ciconia nigra* (+33%, t.i. 1 pāris), dzērvei *Grus grus* (+40%). Dzeltenā tārtiņa *Pluvialis apricaria* aizsardzības līmenis nav mainījies (9 pāri).

Tā kā PNV un SPA kvalificējošo sugu saraksts pilnībā nesakrīt, ir izvērtēts arī SPA kvalificējošo sugu aizsardzības līmenis: mazais ērglis *Aquila pomarina* (+33%), trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus* (+33%).

Teritorijas paplašinājumos sastopamas arī citu īpaši aizsargājamo putnu sugu populācijas un tām piemēroti biotopi; piecām sugām paplašinājumu posmos pārstāvētas nozīmīgas populācijas, salīdzinot ar skaita vērtējumiem dabas liegumam:

Mežzirbe *Bonasa bonasia* (+30%), baltmugurdzenis *Dendrocopus leucotos* (+50%), melnā dzilna *Dryocopus martius* (+50%), ķīķis *Pernis apivorus*

(+33%), pelēkā dzilna *Picus canus* (+50%). Tomēr jāatzīmē, ka šie ievērojamie aizsardzības līmeņa pieauguma procenti, atkarībā no putnu sugas, absolūtos skaitļos nozīmē aizsardzības nodrošināšanu 1-6 pāriem. Nevienai no šīm sugām SPA „Zvārde” nav labāko vietu skaitā.

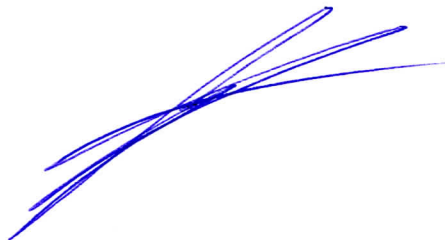
3.22. **PNV „Raķupe un Pāce” (LV073)** aizsardzība tiek nodrošināta ar diviem dabas liegumiem „Raķupes ieleja” (LV0514200) un „Pāces pļavas” (LV0531300). Atbilstoši 2004. gada informācijai dabas liegums „Pāces pļavas” netika iekļauts labāko putnu vietu sarakstā nevienai no kvalificējošām sugām. Lai novērstu Komisijas norādītos trūkumus, dabas liegums „Pāces pļavas” ir klasificēts kā Natura 2000 teritorija arī putnu sugu aizsardzībai. Kopējā abu dabas liegumu teritorija nodrošina 99,7% PNV teritorijas aizsardzību. Veiktajām izmaiņām teritoriju klasifikācijā nav ietekmes uz kvalificējošo putnu sugu aizsardzības līmeni.

3.23. **PNV „Moricsala un Viskūžu sala” (LV074)** aizsardzība tiek nodrošināta ar Moricsalas dabas rezervātu (LV0100200) un dabas liegumu „Viskūžu sala” (LV0529100). 2004. gadā Moricsalas dabas rezervāts tika klasificēts tikai kā Biotopu direktīvas vieta. Lai novērstu pārkāpumu procedūrā norādītos trūkumus, Moricsalas dabas rezervāts tika klasificēts kā Natura 2000 teritorija arī putnu sugu aizsardzībai. Kopējā abu Natura 2000 teritorija platība nodrošina 97,2% PNV teritorijas aizsardzību. Veiktajām izmaiņām teritoriju klasifikācijā nav ietekmes uz kvalificējošo putnu sugu aizsardzības līmeni.

3.24. **PNV „Lubāns un zivju dīķi” (LV052), PNV „Pededzes lejtece un Pārabaine” (LV054) un PNV „Bērzpils purvi un palienes” (LV053)** aizsardzībai ir izveidota vienota SPA, dabas liegums „Lubāna mitrājs” (LV0536600). Kopējā PNV platība ir 50811 ha, jaunā SPA platība pēc robežu izmaiņām ir 51362 ha (101% PNV teritorijas). Aplēses uzrāda ievērojamu kvalificējošo sugu aizsardzības pieaugumu, tomēr tas ir samērojams ar teritorijas lielumu, kā arī to, ka SPA „Lubāna mitrājs” ietver gan purvu, gan mežu putnus, gan arī ūdensputnus.

Pielikumā: informācija par griežu aizsardzību Latvijā uz 2 lapām.

Vides aizsardzības
un reģionālās attīstības ministrs

E.Sprūdžs